

Inatsisartunut ilaasortaq Julianne Henningsen,
Maani

Kigutigissaaneq pillugu § 37.1 tunngavigalugu Inatsisartunut ilaasortap, Julianne Henningsen, Inuit Ataqatigiit apeqqutaanik nr. 259/2013-p allakkatigut akissut

06. januar 2014
Sagsnr. 2013-093717
Dok. Nr. 1431319

Postboks 1160

Tlf: 34 50 00

Fax: 32 55 05

3900 Nuuk

Email: pn@nanoq.gl

www.nanoq.gl

Inatsisartunut ilaasortap kigutigissaaneq pillugu apeqqutanut qujavunga, ilaatigut nunami innuttaasunut pitsaasumik kigutigissaasoqarnissaanik aamma illoqarfiiit avaataanni innuttaasut pitsaanerusumik kiffartuunneqarnissaannik kissaateqarnermik tunngavilersorneqartoq.

1. Inoqarfinni kigutilerisunik aalajangersimasumik atorfeqarfiunngitsuni kigusiartarneq pillugu Naalakkersuisut pitsangorsaataasinnaasunik suliniuteqarniarlutik pilersaaruteqarpat?

Peqqinnissaqarfíup nalunaarutigalugu anguniagaraa inuuttaasut sumiluunniit innuttaasunut tamanut neqerooruteqarnissaq. Kigutit nappaataat pillugit periusissaq iluatssimammatt maannakkut kigutit pitsaasumik peqqissuunerisa allangngortinnginnissaat pillugu inersimasuniit kissaateqarneq annertusiartorpoq. Tamanna kigutilerisuniit suliniutit ingerlaavartumik naleqqussarnissaannut annertunerusumik pisariaqartitsilerpoq.

Ullumikkut kigutigissaanermi anguniarneqarpoq ukiumut ataasiarluni, ajornannngippallu amerlanerusunik kigutip nakorsaanik kiisalu kigutigissaasumik nunaqarfiiit tikinneqartarnissaat – peqatigiillutik imaluunniit immikkoorlutik. Nunaqarfik ataaseq ataasiarluni marloriarluniluunniit tikinneqarneranut apeqqutaasarpoq nunaqarfíup angissusia, meeqqat suli atualinngitsut imaluunniit atuartut amerlassusaat, kigutip nakorsaanit misissortinnissamut allatsissimasut innuttaasut amerlassusaat aamma kigutilerifimmí pineqartumi isumalluutit atorneqarsinnaasut.

Iolloqarfinni innuttaasunut neqeroorutit ajorseriartinngikkaluarlugit nunaqarfinni tikinnerit amerlassusaat qanoq qaffatsinnejqarsinnaanersoq Naalakkersuisunit eqqarsaatigineqarpoq.

Taamatut suliniuteqarsinnaanermut tunngaviusoq tassaavoq kigutit nakorsaanik sulisussarsisisinnaanermut periarfissaqarneq, immikkoortumili tassani pissutsit maannakkut ajunnginnerupput soorlu aamma Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartut qinnuteqartartut amerlanerulersimasut.

2. Naalakkersuisut pilersarnerlutik, inoqarfinni avinngarusimasuni kigusiarniarlutik angalasariaqartartunut akiliussisalernissaminut?

Kigutileritinnissamut angalanernik akiliussinissamut periarfissap allangngortinnejqarnissaanut inatsit allangngortittariaqarpoq, tassa peqqinnissaqarfíup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 15, 6. november 1997-meersumi

kapitali 7-mi aalajangersakkat tunuliaqutaralugit napparsimasut angalanissaannut akiliussinissamut periarfissaqarmat. Tassannga takuneqarsinnaavoq tassanngaannartumik kigutikkut nappaateqalerneq nappaammut perulunnartumut assersunneqarsinnaappat kigutileritinnermut atatillugu arningasartutinik peqqinnissaqarfik taamaallaat akiliisinnaasoq.

3. Inoqarfinni kigutilerisunik atorfeqartoqannngiffiusuni ullumikkut, inoqarfiit qassit ukiormanna tikinnejeganngitsoorpat sumiippallu?

Nunaqarfiit tamarmik Napasoq (Maniitsoq), Isortoq (Tasiilaq) aamma Kapisillit (Nuuk) eqqaassanngikaanni 2013-mi kigutip nakorsaanit aamma kigutigissaasumit tikinnejqarsimapput.

Inoqarfiit ikittuinnaat kigutileriffeqanngillat. Tassani pineqarput Kangerluk 35-nik innuttaqartoq, Qassiarsuk aamma Igaliku. Inoqarfinni tamani meeqqanut kigutilerinerlik aaqqissuussinernik pilersitsisoqarsimavoq. Tamatuma saniatigut meeqqat Ikamiuneersut tamarmik Qasigiannguani misissortinnissaminut neqeroorfigineqarput. 2014-miit naatsorsuutigineqarpoq kigutileriffiup sulisui kingumut Ikamiunukartalissasut.

4. Nuna tamakkerlugu kigutilerisoqarniarneq qanoq inissisimava?

Ullumikkut kigutileriffimiipput:

- Kigutit nakorsai 26-it ulloq naallugu sulisut. Maannakkut atorfinit 21-t aalajangersimasumik atorfinitsinneqarsimasunit kigutit nakorsaannik inuttaqarput, kisianni 2014-p ingerlanerani taartaasut marluk, isumaqatigiissut naappat, aalajangersimasumik atorfeqartunit kigutit nakorsaannik inuttalerneqassapput.
- Ullup affaani atorfiit marluk (ukiumut qaammatini arfinilinni taartaasoqartarneq) aamma piffissami qaammatini pingasuni – sisamani atorfiit sisamat. Atorfiit marluk taartaasunit inuttalerneqartarput.

Kigutigissaasut kigutileriffiup pitsaliuilluni suliniutaanik ingerlatsisuupput aamma kigutilerinermi sulisutut pisariaqarluinnarlutik. Kingutileriffimmi kigutigissaasutut atorfiit ikitsuinnaat inuttalerneqarsimanngillat.

5. Nuna tamakkerlugu kigutaasiortut suliassaminnik agguataarisarnerat qanoq ippa?

Inersimasorpassuit kigutaarussimapput tamatumalu malitsigisaanik kigutimik taartissaannik pisariaqartitsillutik. Tassani aallaaviatigut pineqarput kigutaasat. Inuit kigutaasartaarnissamut utaqqisut ingerlaavartumik ikiliartortinnejqarput kigutaasartaarnissamullu piffissaq utaqqiffiusoq sivikilliartorluni.

Kigutilerifik ullumikkut kigusiortunik qulingiluanik aalajangersimasunik atorfinitsisisimavoq, taakkunanna tallimat kigusiortut passussisartuupput. Kigusiortut sulisussarsiarineqarnissaat ajornakusoormat aalajangersimasumik atorfeqartut kigusiortut sinerissamut angalasarput, sumiiffinni kigutaasaliortarlutik, kisimiillutik imaluunniit sumiiffimmi kigutip nakorsaa suleqatigalugu. Aalajangersimasumik atorfillit kigusiortut saniatigut aaqqissuussineq kigusiortunik Danmarkimeersunik ilaneqartarput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Steen Lynge

Peqqissutsumit Naalakkersuisoq